

Sygn. akt I C 576/18 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	ASR Marcin Borodziuk
Protokolant:	sekretarz Hubert Tomaszewski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lipca 2018 r. w S.

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko R. K.

o zapłatę

oddala powództwo w całości.

Sygn. akt I C 576/18 upr.

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego z dnia 11 lipca 2018 r.

W pozwie z dnia 16 marca 2018 r. powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego R. K. kwoty 959,61 złotych, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazał, że dochodzona wierzytelność wynika z umowy pożyczki zawartej przez pozwanego z W..pl spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Pozwany nie zwrócił pobranych środków pieniężnych, a pożyczkodawca w dniu 1 grudnia 2017 r. zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności. Na dochodzoną kwotę składają się 750 złotych tytułem kapitału, 180 złotych tytułem kosztów, oraz 14,79 złotych i 14,82 złotych tytułem odsetek.

Pozwany nie zajął stanowiska ustnie ani na piśmie, nie stawił się na rozprawie i nie wniósł o jej przeprowadzenie pod jego nieobecność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 grudnia 2017 roku pomiędzy W..pl spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. a (...) Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w W. została zawarta umowa przelewu wierzytelności. Jak wynika z ust. 1 tej umowy, jej przedmiotem miały być niesporne i wymagalne wierzytelności, określone w wykazie wierzytelności stanowiącym załączniki nr 1 i 2 do umowy. W ust. 3 pkt 10 strony zastrzegły, że wierzytelności, za wyjątkiem tych, które do dnia zawarcia umowy zostały całkowicie zaspokojone, przechodzą na nabywcę z dniem zawarcia umowy pod warunkiem zapłaty ceny.

(dowód: umowa przelewu z dnia 1 grudnia 2017 r., k. 17-25)

W dniu 1 grudnia 2017 r. J. M., Kierownik Zespołu (...) Korespondencji W..pl spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., sporządziła zawiadomienie o zmianie wierzyciela skierowane do pozwanego. Z kolei w dniu 13 grudnia 2017 r. powód wezwał R. K. na ten sam adres do zapłaty kwoty 947,38 złotych, wskazując na zawarcie przez niego z W..pl spółką z ograniczoną odpowiedzialnością umowy z dnia 28 sierpnia 2014 roku.

(dowód: zawiadomienie o przelewie, k. 41, wezwanie do zapłaty, k. 42)

Wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd oparł się na wskazanych wyżej dokumentach prywatnych, których autentyczność nie budziła wątpliwości. Kwestia ta nie była przedmiotem zarzutów strony pozwanej, która nie zajęła stanowiska w sprawie. Także z urzędu Sąd nie dostrzega jakichkolwiek okoliczności, które mogłyby podważyć pochodzenie tych dokumentów od wymienionych w nich osób.

Treść art. 339 § 2 k.p.c. upoważnia Sąd do przyjęcia za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W niniejszej sprawie Sąd powziął wątpliwości dotyczące związania się przez pozwanego umową pożyczki z pierwotnym wierzycielem, oraz kwestii objęcia ewentualnej wierzytelności wobec pozwanego późniejszą umową przelewu.

Powód twierdził, że pozwany zawarł umowę z podmiotem udzielającym pożyczek za pośrednictwem sieci Internet, jednakże nie opisał sposobu, w jaki miało dojść do zweryfikowania danych pożyczkodawcy oraz do samego zawarcia umowy. W tej sytuacji Sąd przyjął, że w skład twierdzeń powoda wchodzi także dołączone do pozwu dokumenty, jednakże ich treść pogłębia jedynie wątpliwości co do tego, czy pozwany złożył jakiekolwiek oświadczenie woli mogące być podstawą zobowiązania, a nadto czy doszło do spełnienia warunku określonego w umowie przelewu. Należało zatem przeprowadzić postępowanie dowodowe, które nie usunęło jednak wątpliwości Sądu w tym przedmiocie.

Sąd nie oparł się na złożonych wraz z pozwem niepodpisanych wydrukach (k. 42-56). Jakkolwiek nie budzi wątpliwości dopuszczalność posłużenia się w procesie takim dowodem (art. 243[1] k.p.c.), Sąd uznał te dokumenty za niewystarczające do przyjęcia, że pozwany zawarł umowę z pierwotnym wierzycielem, zgodnie z twierdzeniami powoda. W tym zakresie wskazanym dokumentom należało odmówić wiarygodności.

Zgodnie z art. 720 § 2 k.c. (w brzmieniu na dzień 28 sierpnia 2014 r., w którym zgodnie z twierdzeniami powoda umowa miała być zawarta) umowa pożyczki, której wartość przenosi 500 zł, powinna być stwierdzona pismem. Wymogu stwierdzenia pismem nie spełniają oświadczenia, z których żadne nie zawiera podpisu. Niezachowanie wymaganej przez art. 720 § 2 k.c. formy zawarcia umowy pożyczki ma ten skutek, że sama ta czynność prawna jest ważna, a ustawodawca nakazuje stosować tylko ograniczenia dowodowe określone w art. 74 § 1 k.c. Niewykłuczone było więc udowodnienie przez powoda faktu zawarcia pożyczki przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem, jednakże w tym zakresie nie sprostał on regułom ciężaru dowodu określonym w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że złożone wraz z pozwem wydruki pochodzą wyłącznie od pożyczkodawcy, mimo że z ich treści miałyby wynikać, że także pozwany jest ich wystawcą (zob. k. 42). Zwraca przy tym uwagę brak podpisu strony pozwanej na umowie ramowej pożyczki, oraz brak daty na tej umowie, pomimo pozostawienia pod umową pustych pól „za pożyczkobiorcę”, „podpis”, „data”, co sugeruje że miały one zostać wypełnione.

Nie sposób pominąć także złożonego przez powoda wydruku pełnomocnictwa (k. 53), z którego treści wynika, że pozwany miał umocować pożyczkodawcę do zawarcia umowy ramowej pożyczki z samym sobą. Także to

pełnomocnictwo jest niepodpisane i nie stanowi dowodu złożenia przez pozwanego (bądź przez inną osobę w jego imieniu) jakiegokolwiek oświadczenia woli.

Zgodnie z § 2 stosowanego przez pożyczkodawcę regulaminu (k. 49) pożyczkodawca składa wniosek o zawarcie umowy ramowej oraz o pierwszą wypłatę, za pośrednictwem portalu internetowego. Wniosek jest składany na interaktywnym formularzu. W procesie składania wniosku o zawarcie umowy ramowej, pożyczkodawca tworzy na portalu internetowym konto. Założenie konta następuje niezależnie od zawarcia umowy ramowej. Założenie i posiadanie aktywnego konta jest niezbędne w celu zawarcia i wykonania umowy ramowej.

W niniejszej sprawie brak podstaw do przyjęcia, że regulamin został doręczony pozwanemu przed zawarciem umowy (art. 384 § 4 k.c.), oraz że zaakceptował on treść wskazanego regulaminu. Gdyby nawet przyjąć, że pozwanemu doręczono taki regulamin, to powód nie wykazał, aby pozwany złożył oświadczenie woli w opisany w nim sposób.

Żaden ze złożonych przez powoda dowodów nie potwierdza, że pozwany dokonał rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy i złożył wniosek na interaktywnym formularzu, co skutkowałoby przyjęciem akceptacji przez pozwanego warunków wynikających z treści złożonej ramowej umowy pożyczki.

Powód nie dołączył do pozwu potwierdzenia doręczenia pozwanemu umowy na trwałym nośniku. Brak także jakiegokolwiek dowodu przekazania do dyspozycji pozwanego kwoty pożyczki. Dowodu takiego nie może stanowić „potwierdzenie wypłaty” (k. 51v), będące wydrukiem pochodzącym od pożyczkodawcy, niespełniającym wymogów określonych w art. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

Ostatecznie stwierdzić należy, że choć powód wykazał, że pożyczkodawca dysponował danymi osobowymi pozwanego, sama ta okoliczność nie pozwala na ustalenie, że pozwany złożył jakiegokolwiek oświadczenie woli, na skutek którego zawarł umowę pożyczki.

Nie budzi wątpliwości, że zawieranie umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość jest dozwolone w obrocie prawnym. Nie jest ono wyłączone przez art. 29 ustawy o kredycie konsumenckim i art. 10 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki). Jednakże strona będąca profesjonalistą, obowiązany do podwyższonej staranności w obrocie prawnym, powinna być świadoma ograniczeń dowodowych wiążących się z taką formą zawarcia umowy i uzyskać, a następnie przedstawić dowody złożenia oświadczenia woli przez pożyczkobiorcę. Powód, który powołuje się na nabycie wierzytelności w wyniku cesji powinien bowiem wykazać wszelkie okoliczności, które obciążałyby pierwotnego wierzyciela, gdyby to on wytaczał powództwo.

Podnieść również należy, że choć powód wykazał okoliczność zawarcia umowy przelewu z pożyczkobiorcą, nie udowodnił aby wskazana umowa wywołała skutki prawne i obejmowała ewentualne zobowiązanie, w ramach którego dłużnikiem byłby pozwany.

Ocena faktu skuteczności cesji wierzytelności należy do sfery prawa materialnego, a okoliczność ta musi być każdorazowo oceniana przez Sąd z urzędu. W tym kontekście zwrócić należy uwagę, że umowa przelewu, na którą powołuje się strona powodowa, została zawarta jako umowa warunkowa. Zgodnie z jej ust. 3 pkt 10, przeniesienie wierzytelności miało nastąpić pod warunkiem zapłaty ceny. Tym samym skutki prawne omawianej czynności prawnej z woli stron zostały uzależnione od zaistnienia zdarzenia przyszłego i niepewnego w rozumieniu art. 89 k.c. Takiej oceny nie wyłącza okoliczność, że zapłata ceny stanowi spełnienie świadczenia obciążającego drugą stronę umowy. Art. 89 k.c. nie wyłącza bowiem dopuszczalności potraktowania jako warunku świadczenia jednej ze stron, choćby jego spełnienie było w pełni zależne od jej woli. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który stwierdził m. in., że dokonanie czynności prawnej zawierającej zastrzeżenie, że jej skutek zależy od skorzystania z uprawnienia lub woli wykonującego zobowiązanie, a zdarzenie zależne od zachowania strony może polegać na spełnieniu lub niespełnieniu świadczenia (postanowienie SN z dnia 22 marca 2013 roku, III CZP 85/12, 7 sędziów, OSNC 2013/11/132).

Powód w treści pozwu nie zgłosił jakichkolwiek twierdzeń w tym zakresie, co budziło wątpliwości w rozumieniu 339 § 2 k.p.c. i wymagało weryfikacji w postępowaniu dowodowym. W związku z tym, że opisany wyżej warunek miał charakter zawiązujący, to na powódzie, jako wywodzącym z faktu zawarcia umowy przelewu skutki prawne (art. 6 k.c.), spoczywał ciężar udowodnienia, że warunek ten został spełniony. Powód nie przedstawił jednak na tę okoliczność jakiegokolwiek dowodu, wobec czego ponosi on negatywne skutki swych zaniedbań w sferze aktywności procesowej.

Należy też zwrócić uwagę, że powód nie złożył załącznika nr 1 lub 2 do umowy przelewu, które zgodnie z jej treścią miały stanowić wykaz wierzytelności. Okoliczność zawarcia umowy cesji, w której treści nie zostały wymienione indywidualnie oznaczone wierzytelności, nie jest wystarczająca do uznania, że powód nabył legitymację czynną w zakresie hipotetycznego roszczenia przeciwko pozwanemu.

Mając powyższe na uwadze, powództwo należało oddalić w całości.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...),

3. (...)

S.,(...)